

ISKRA

CENY OGŁOSZEN: Na 1 stronie wiersz milimetry mk. 800 — na III stronie mk. 500. — IV mk. 300. Tekst i nadstanie mk. 800. — Drobne ogłoszenia od mk. 100 do 400 za wyraz. Najmniej 1500 mk. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50%, zagraniczne 100% drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Adres dla listów i depesz
„ISKRA”, Sosnowiec.
Konto czekowe P. K. O.
Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

marek 14000.

Z odnośnieniem miesięcznie
mk. 15.000.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Bedzinem i Dąbrową mk. 16.000.

Z przesyłką pocztową
mk. 16.000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 25.000.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Piłsudskiego 4. telef. 64.
ADMINISTRACJA: Dęblńska 1, tel. 73.

Bedzin, Malachowskiego 7.

Dąbrowa, Sobleskiego 8. Telefon 73.

3576-3

**POTRZEBNA
STENOTYPISTKA**

Oferty wraz z referencjami składać w spółce akcyjnej przemysłu włókienniczego
C. G. SCHÖN, SOSNOWIEC-SRODULA.

Dr. med. K. SERCARZ

lekarch chorób wenerycznych i skórnych (włosów).

Badania mikroskopowe.

Przyjmuje od 10—12 i 4—7 wiecz. w niedzielę i święta od 10—1 po poł.
BEDZIN, Czeładzka 14, parter.
2045 TELEFON 31.

bie ręce i zamierzają przystąpić do zgodnej akcji uświadomiamącej i organizującej wszystkich nadreńców, bez różnic partyjnych.

Wiedzą oni dobrze, że według metody Ludendorfa Berlin chętnym patrzy okiem na pracę komunistów niemieckich, wrogich wszelkiej autonomii nadreńskiej, i że chcąc ratować się od zachłanności pruskiej i od anarchii bolszewickiej, jedna pozostaje droga wyzwolenia się z pod wpływów zacietrzewionego prusactwa.

Ruch samodzielnny nadreńców pod wodzą Dortena i Smeetsa przybiera groźne dla prusactwa rozmiary. Przycichł on, zadawalając się cichą, organizacyjną pracą.

Ostatnio występuje on z odezwą, która maskę zdiera z twarzy pruskich obłudników, która druzgocze ich kłamstwa; a elektryzuje ludność.

Odezwa ta, podpisana przez nadreńskie zjednoczenie ludowe wskazuje zupełnie otwarcie na złą wolę rządu berlińskiego, który za wszelką cenę chce utrzymać bierny upór i nienawiść ludności do francuzów. Tymczasem według słów odezwy do nienawiści tej nie ma żadnego realnego powodu, francuzi bowiem tak samo jak i nadreńscy tęsknią za pokojem i normalnymi stosunkami. Niemcy głoszą bankructwo, każą ludności zagłębia Ruhry znosić niedostatek w imię rzekomej miłości ojczyzny niemieckiej, równocześnie jednak kapitaliści niemieccy z Stinnesem na czele zakupują w Argentynie i Rosji fabryki, kopalnie i olbrzymie terytoria, zamiast kapitałów tych użyć na polepszenie stanu ekonomicznego kraju.

„Welt am Montag” pismo berlińskie podało wiadomość, według której kanclerz Cuno miał się przyznać do tego, że opór bierny wobec francuzów i belgów kosztuje dotychczas Niemcy 8 milionów marek w złocie.

Jest to najlepszym dowodem złej woli niemców, suma ta bowiem wystarczaby rzeszy na lojalne spełnianie swych zobowiązań reparacyjnych przez trzy lata.

Odezwa nadreńskiego zjednoczenia ludowego kończy

się okrzykiem: Precz z Berlinem! Niech żyje samodzielną Nadrenją!

Jak widzimy wstępuje ludność nadreńska w nowy okres działania.

Dość ona ma rządów pruskich, wyzysku Stinnesów i ucisku biurokracji bismarkowskiej. Liberalizm zachodni niemiecki występuje do walki z reakcją junkrów pruskich i na ich pasku wiedzionych pseudosocjalistów berlińskich.

Z przemysłu hutniczego.

Popyt na wytwórczość hut w pierwszym kwartale r. b., w związku z okupacją Ruhry jest w dalszym ciągu ogromny. To też kwiecień w r. b. minął bez przerw w czynnościach hut.

Czynnych było 6 wielkich pieców z ogólnej liczby 17. Stalownie i walcownie dosyć znacznie rozszerzyły swoją działalność, uruchomiono bowiem nowe płomienniki Martena w Częstochowie, Zawierciu i w Ostrowcu, tak, że naogół było czynnych pieców Martenowskich 14 z ogólnej liczby 26.

Dowóz koksu karwińskiego, wstrzymany w marcu i początku kwietnia, od drugiej połowy kwietnia, po bezrobociu górników w Zagłębiu Karwińskim, rozpoczął się znowu. Przejściowe ustalenie się kursów walut obcych również korzystnie wpłynęło na ten dowóz.

Jedną z lepszych hut w b. Kongresówce, huta „Częstochowa”, przechodzi do modrzejowskich zakładów górniczo-hutniczych, a to dzięki wykupieniu przez te zakłady 96,08 pr. akcji towarzystwa zakładów metalowych B. Handtke w Warszawie. Jest to dla przemysłu polskiego okoliczność pomyślna.

W Czempiniu (pod Poznaniem) w roku ubiegłym rozpoczęto budowę huty ołowianej, huty miedzianej oraz walcowni ołowiu i miedzi. Obecnie huta ołowiana jest w ruchu i wytwarza około 500 tonn ołowiu miesięcznie. W innych dwu działach odbywa się ustawianie maszyn. Wytwórczość miesięczna wynosiła 600 tonn miedzi, 250 tonn blachy miedzianej i 400 tonn ołowianej o szerokości do 2 metrów; uruchomienie huty miedzianej wyznaczono

na lipiec r. b., walcowni — na wrzesień r. b.

Przemysł hutniczy polski utyskuje, że rząd polski niektóre zamówienia na szyny kolejowe oraz różne wyroby ze stali wysokowartościowej czyni za granicą. Zamówienia takie ze strony rządu istotnie były czynione, ale nawet nie wyłącznie ze względu na przystępniejsze ceny, gdyż rząd usiłuje, w miarę swych zasobów, popierać przemysł hutniczy polski, ile ze względu na krótsze terminy dostaw i gwarantowaną jakość towaru zagranicznego. W roku bieżącym rząd zamówił w hutach śląskich około 16,000 tonn różnych tworzyw kolejowych na termin do 1 września r. b. Huty b. Królestwa kongresowego szyn dotychczas nie wyrobiły, dopiero obecnie jedna z hut zamierza uruchomić nieczynną walcownię szyn kolejowych; jednakże, wobec cen surówki, pochodzącej z hut b. Kongresówki, oraz wysokich cen starego żelastwa, szyny te kalkulowałyby się prawie o 30 pr. drożej od zagranicznych.

Wogóle huty polskie, chcąc współzawodniczyć z zagranicznymi przy zamówieniach prywatnych i rządowych muszą znacznie powiększyć ilość wytwarzanej surówki oraz obniżyć koszt wytopienia jej przez ulepszenia techniczne hut i dodawanie bogatszych rud zagranicznych do uboższych krajowych, co wpłynęłoby znacznie na obniżenie cen zarówno surówki, jak szmelcu.

W hutach Górnego Śląska surówka kalkuluje się o wiele taniej, gdyż, przy dobrym technicznym stanie pieców, wytapia się ją z bogatszych rud zagranicznych.

„Kur. War.”

Nadrenja ma dosyć rządów pruskich.

Sosnowiec, 27 lipca.

Prusactwo traci w Nadrenji, Hesji i Nessawskim grunt pod nogami.

Konsekwentne wydalanie urzędników pruskich przez francuzów i belgijczyków oczyściło Ruhre z warcholów, podszczuwających tubylczą ludność przeciw okupantom. Prusactwo, które przygotować chciało nad Renem coś w rodzaju samostanowienia ludności według wzorów osławionych plebiscytów na Warmji, Mazowszu i Górnym Śląsku, znalazło w francuzach i belgijczykach mistrzów, którzy od dawien dawna znają się na farbowanych lisach pruskich.

Stopniowe oczyszczanie terenów nadreńskich z napływowego elementu pruskiego, t. j. urzędników, b. oficerów i orgeszowców, przyczyniło się do tego, że ludność tubylcza zastanawia się rozpoczyna nad błogosławieństwami pruskimi i rozważa ukształtowanie stosunków gospodarczych i politycznych w przyszłości.

Nie ulega wątpliwości, że w niedalekim okresie, gdy ludność nadreńska zwolniona zostanie od teroru pruskiego, jakibądź plebiscyt wyniknie na niekorzyść prusactwa.

Okrzyczany przez prusactwo jako zdrajca był prokurator Dorten i nie mniej okrzyczany Smeets, uważają obecnie porę za stosowną do poczynienia stanowczych kroków w kierunku zerwania z Berlinem, czyli ze znieprawionym prusactwem. Wiedząc, że krzykliwa i nierealna propaganda pruska sama się kompromituje, nie zareagowali oni na rzuconą przez Berlin alarmującą pogłoskę, że 14 lipca nastąpi proklamacja republiki nadreńskiej. Nie uczynią również tego w wyznaczony przez Berlin dzień 25 lipca. Natomiast robią coś mądrzejszego. Oto zwołują na 29 lipca zjazd nadreńców do Koblencji, na którym to zjeździe tak Dorten jak Smeets podają so-

